

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko svetovanje s prof. Pirnatom

3. srečanje

5. 9. 2019

ZAPISNIK

Prisotni:

- a. za Centralni urad FJK: Jana Černe, Fedra Paclich, Laura Sgubin, Eva Srebrnič, Tanja Sternad;
- b. prof. Rajko Pirnat;
- c. kot zunanji opazovalci: Nada Zajc, Linda Rotter, Nina Kasal, vse tri z občin slovenske obale.

Lokacija: Avtonomna dežela FJK, sejna soba, ul. Milano 19, Trst

Začetek zasedanja: 9.30

Konec zasedanja: 12.30

Dnevni red:

- a. obravnava terminov, predvidenih za 3. sejo delovne skupine;
- b. obravnava še odprtih terminoloških vprašanj s prejšnjega srečanja in sprememba nekaterih predlogov s prejšnjih srečanj;
- c. določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine;
- d. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina obravnava termine, ki so bili predvideni za obravnavo na 3. srečanju; delovna skupina sklene, da se odslej uvede raba, ki je navedena v spodnji razpredelnici (Razpredelnica 1, stolpec **Predlog delovne skupine**):

Zapisnik 3. terminološkega svetovanja s prof. Pirnatom z dne 5. septembra 2019

	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Predlog delovne skupine	Utemeljitev
1	DIRIGENTE	Dirigente je ena od dveh makro-kategorij javnih uslužbencev, hkrati pa je delovno mesto/poklicni profil oziroma naziv , ki se ga pridobi z natečajem.	<p>Glede na kontekst delovna skupina predlaga naslednja dva prevoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstojnik • vodstveni uradnik 	<p>Termin je skupina obravnavala že na prejšnjem srečanju, po povzetku potrjenih terminov s prejšnjega srečanja pa se je skupina odločila za ponovno obravnavo in spremembo prevedka z utemeljitvijo dvojnega pomena termina.</p> <p>Delovna skupina se je odločila, da bo termin »dirigente« prevajala s »predstojnik«, kadar opredeljuje vodjo nekega urada ali službe (v smislu <i>DIRETTORE del servizio</i>).</p> <p>Termin »vodstveni uradnik« pa bo uporabila za naziv oziroma delovno mesto (npr. razpisuje se natečaj za <i>vodstvenega uradnika - DIRIGENTE</i>)</p>
		PERSONALE DIRIGENTE	vodstveno osebje	Ta termin je delovna skupina sprejela že na prejšnji seji
		PERSONALE NON DIRIGENTE	nevodstveno osebje	Ta termin je delovna skupina sprejela že na prejšnji seji
	PROFILO PROFESSIONALE		Poklicni profil	Za »profilo professionale« se je delovna skupina na prejšnjem srečanju odločila za prevod »delovno mesto« . Težava pa nastane pri prevajanju razpisov, kjer naj bi se besedna zveza »delovno mesto« za

				<p>prevod terminov <i>posti</i> in <i>profilo professionale</i> pojavila dvakrat zapored:</p> <p>»Concorso pubblico per esami per la copertura di n. 3 posti del profilo professionale di Istruttore Direttivo (...)«</p> <p>Zato delovna skupina spet obravnavala termin in za »profilo professionale« predlagala prevod »poklicni profil«, ki slovenskemu govorniku ne zveni napačno in je povsem sprejemljiv v pomenu »delovnega mesta« kot tudi v bolj posebej rabi, v smislu uslužbenca z določenimi strokovnimi znanji, kakor se uporablja tudi v italijanščini.</p>
	INCARICO, CARICA	Naloga ali funkcija, ki je po navadi začasne ali priložnostne narave.	Položaj	<p>Višja uradniška mesta so položaji in veljajo samo za določen čas. Povzeti so po francoskem pravu, po navadi trajajo 5 let – ko se zamenja vlada oz. minister, se lahko v enem letu zamenjajo tudi položajni uslužbenci; župan npr. imenuje predstojnike raznih služb/uradov, ki niso funkcionarji, pač pa so uradniki na položaju (za 5 let); lahko dobijo trajni položaj oz. uradniško mesto, če pa ga prej niso, morajo najprej opraviti natečaj.</p>

	MANSIONE	»Mansioni« so konkretne »prestazioni professionali«, tj. strokovne delovne naloge, ki jih mora uslužbenec opravljati na podlagi sklenjene pogodbe.	Delovna naloga	Delovna skupina potrjuje termin »delovna naloga«, sprejet na prejšnjem srečanju.
	MANSIONARIO	»Mansionario« (ali <i>job description</i>) je akt, ki vsebuje opis delovnega mesta ali določenega poklicnega profila in podrobno opisuje opravila, ki jih delodajalec zahteva od zaposlenega. »Mansionario« vključuje odgovornosti, temeljne dolžnosti, povezane z določenim delom ali poklicnim profilom: opis položaja in sektorja dela, splošne naloge položaja, potrebni pogoji in znanja za zaposlitev, delovne naloge, odgovornosti hierarhični odnosi, detajl naziva, včasih plačni razred, predviden za položaj	Seznam opisov delovnega mesta	Delovna skupina predlaga spremembo termina, predlaganega na prejšnjem srečanju, in sicer »opis delovnega mesta« naj se prevaja kot »seznam opisov delovnega mesta«, ker je »mansionario« neke vrste zbirka vseh opisov delovnih mest oz. poklicnih profilov.
	DECLARATORIA	»Declaratoria« je neke vrste sinonim za »mansionario«, ki pa je v resnici dokument, ki povzema vse opise delovnih nalog po posameznem delovnem mestu (delovna skupina je predlagala »seznam opisov delovnega mesta«).	Opis delovnega mesta	Po natančnem pregledu dokumenta »mansionario« je delovna skupina ugotovila, da se termin »declaratoria« nanaša na del besedila, v katerem je izrecno opisano delovno mesto, tako da je v tem smislu prevod »opis delovnega mesta« povsem ustrezen.
	QUALIFICA (PROFESSIONALE/ FUNZIONALE)	»Qualifica« se pomensko prekriva s terminom »categoria professionale«, ki je bil uveden leta 2010 po reformi sistema klasifikacije javnih uslužbencev, zato velja za zastarel termin, ki pa se v praksi (ne v strokovni literaturi) še vedno pojavlja. Včasih se uporablja tudi v pomenu »poklicni profil«.	Naziv	Delovna skupina predlaga termin »naziv«, ker je zelo pogost v referenčnem prostoru na področju ureditve sistema javnih uslužbencev in še ni zaseden. Poleg tega se semantično približuje tako pojmu »uslužbenske kategorije« kot tudi pojmu »poklicnega profila« oziroma »delovnega mesta«.

				<p>V Sloveniji se »naziv« uporablja samo za uradniška delovna mesta, kar je skupina ugotovila že po prvem svetovanju, kar pa ne predstavlja neobhodne ovire pri uporabi termina v pomenu »qualifica« katerega koli uslužbenca v javnem ali zasebnem sektorju.</p> <p>Javni uslužbenci so razvrščeni hierarhično z nazivi, kot so npr. čini v slovenski vojski. Javni uslužbenec napreduje v javnih nazivih; naziv je povezan z <i>delovnim mestom</i>: če uslužbenec ne napreduje na določeno delovno mesto, ne more napredovati v naziv.</p>
	<p>AREA</p>	<p>Obstaja pa tudi »area«, prav tako zastarel termin, ki je označeval razdelitev v okviru direktij deželne uprave.</p> <p><i>Area tecnica, area amministrativa, area economico finanziaria, area informatica ecc.</i></p> <p>Danes se termin »area« zelo malo pojavlja v tej razdelitvi na razne službe.</p>	<p>Delovno področje (npr. kadrovske zadeve)</p>	<p>Delovna skupina je preučila termin »area«, ki sovпада s »področjem« oz. »delovnim področjem« in ga primerjala tudi s terminom »sektor«, ki so ga predlagale prevajalke centralnega urada.</p> <p>Področje ima širši in splošnejši pomen, tj. razdelitev notranje organizacije uprave na zaokrožene skupe npr. delovnih nalog; ministrstvo ima resorje, to so »ožja upravna področja«; resorji so ožje upravne enote, organizacijske enote v upravi; sektor pa je ena od organizacijskih enot, zato ni primeren termin za »area«; upravna področja so npr.:</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – direkcije, direktorati, – sektorji – referati
	<p>PERSONALE ATA</p> <p>TRASFERIMENTO DEL PERSONALE ATA DEGLI ENTI LOCALI NEI RUOLI DEL PERSONALE ATA DELLO STATO</p>	<p>Državno upravno, tehnično in pomožno osebje (UTP) v zavodih in šolah prve in druge stopnje, vzgojnih ustanovah in posebnih državnih šolah izvaja upravne, knjigovodske, poslovne, instrumentalne, operativne in nadzorne naloge, povezane z dejavnostmi šolskih ustanov, v sodelovanju z ravnateljem šole in z učnim osebjem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ATP osebje <p>prenos delovnih mest ATP osebja lokalnih skupnosti v okviru sistematizacije osebja ATP države</p>	<p>Po krajšem posvetovanju je delovna skupina ugotovila, da je za »personale ATA« (amministrativo, tecnico e ausiliario) primernejši prevod »administrativno, tehnično in podporno osebje«, saj na ravni slovenskih občin (v tem primeru Občine Izola) obstaja »Služba za administrativno in tehnično podporo«.</p>
2	<p>FUNZIONARIO (PUBBLICO)</p>	<p>Tudi termin »funzionario pubblico« (oz. skrajšano funzionario), ki sodi v staro ureditev javnih uslužbencev, se pojavlja tako v pogovornem kot tudi v publicističnem jeziku oziroma v splošni nestrokovni rabi in je zastarel (spada v staro razdelitev uslužbencev).</p> <p>»Funzionario« je oseba, ki vodi urad/službo v okviru neke institucije in opravlja določeno funkcijo, zato ima pooblastila za opravljanje institucionalnih dejavnosti, ki niso v njegovem lastnem interesu, temveč v interesu institucije, kateri pripada.</p> <p><i>Funzionari</i> obstajajo tudi v zasebnih, javnih in mednarodnih institucijah, vsekakor pa se termin »funzionario« pogosto uporablja v pomenu »funzionario pubblico«. V italijanskem delovnem pravu je status <i>funzionario</i>, takoj pod <i>dirigente</i> in nad <i>quadro</i>.</p>	<p>vodilni uradnik</p> <p>višji uradnik?</p>	<p>V slovenščini je termin »funkcionar« že zaseden in ima drugačen pomen kot v italijanščini »funzionario«; funkcionar v Sloveniji ni državni uslužbenec, pač pa ima politični mandat (npr. ministri in državni sekretarji, sodniki, predsednik Republike, vsi poslanci); obstajajo <i>poklicni funkcionarji</i> (zaposleni so s sklepom o imenovanju, prejema plačo), <i>nepoklicni funkcionarji</i> pa so npr. člani občinskega sveta; župan je poklicni funkcionar, občinski svetniki pa so nepoklicni funkcionarji.</p> <p>V Sloveniji ni odbornikov, so pa vodilni funkcionarji: župan, podžupan in občinski svetniki (Ljubljana ima 4 podžupane).</p>

		<p>Pred reformo ureditve poklicev, sprejete konec 20. stoletja, je bil naziv funzionario dodeljen višjim uslužbencem, ki so bili na položaju tik pod vodstvom, npr. v okviru lokalnih uprav so bili »funzionari direttivi« vodstveni uradniki - uslužbenci v 8. kategoriji (najvišji) sistemiziranih delovnih mest.</p> <p>Danes so se funzionari spremenili v delovna mesta (profili professionali) kategorije D v okviru dežel in lokalnih uprav oziroma C v okviru javnih oz. paradržavnih subjektov.</p> <p>RAZLIKOVANJE med Istruttore direttivo in funzionario: v stari ureditvi sta bila v različnih kategorijah, medtem ko sta danes oba v kategoriji D. Razlika pa ostaja, ker je istruttore direttivo v kat. D1, medtem ko je funzionario v D3 z rahlo višjo plačo. Razlikujeta se tudi po pristojnostih; obstajajo upravni istruttore direttivo (amministrativo), računovodski istruttore direttivo (contabile), strokovno tehnični istruttore direttivo (tecnico) in enako velja za funzionario (amministrativo, tecnico e contabile).</p> <p>»Funzionario« opravlja bolj strokovne in zahtevne naloge, kot so študijske, raziskovalne, načrtovalne dejavnosti, ki zahtevajo visoko usposobljenost in nadzor nad upravnimi, tehnično-strokovnimi rezultati, vodenje operativnih enot, izvajanje</p>		<p>Delovna skupina je po dolgi razpravi nazadnje sprejela prevod »vodilni uradnik«, ker je »vodstveni uradnik« že zaseden za »dirigente« in je »višji uradnik« že zaseden za »quadro«, ki pa se res redko pojavlja v javnem sektorju (bolj pogost je v zasebnem), hkrati pa ga v strokovnih besedilih ne najdemo (v zakonih, kolektivni pogodbi ...)</p> <p>Po dodatnem razmisleku in razpravi smo v uradu pomislili, da nastane prevelika zmeda pri uporabi terminov »vodilni uradnik« in »vodstveni uradnik«, zato bo treba na naslednjem sestanku spet predebatirati o ustreznem prevodu. Ker »funzionario« ni strokoven termin (se ne pojavlja v zakonih, kolektivnih pogodbah, strokovnih besedilih, opisih delovnih mest ipd.), bi zanj lahko obveljal splošnejši termin »višji uradnik«, čeprav je že zaseden za »quadro«.</p>
--	--	---	--	---

		navzven pomembnih funkcij. Te dejavnosti izvaja samostojno in samoiniciativno, ob tem pa je tudi pooblaščen, da odloča o splošnih ciljih in smernicah.		
3	ISTRUTTORE DIRETTIVO <ul style="list-style-type: none"> • amministrativo • contabile • tecnico 	<p>Opravlja strokovne, upravne oziroma računovodske dejavnosti (<i>istruttore amministrativo, contabile, tecnico</i>), povezane z ugotovitvenim postopkom aktov in odločb ter obdelavo podatkov. Opravlja tudi študijske, raziskovalne, načrtovalne in analitične dejavnosti, sodeluje z drugimi vodstvenimi uslužbenci, vodi, koordinira urade.</p> <p>Za pridobitev tega naziva je zahtevana univerzitetna diploma.</p>	višji svetovalec	<p>Delovna skupina je obravnavala možnost prevajanja termina »istruttore« s slovensko hierarhično zelo podobno, skoraj enakovredno različico »svetovalec«; edini pomislek je, ali bodo ta nov termin sprejeli tudi lokalni prevajalci in prebivalci. Sicer je v starem sistemu ureditve javnih uslužbencev obstajal naziv »consigliere«, ki se je danes ohranil samo še pri državnih uslužbencev na ravni ministrstev, in ta poklicni profil je sovpadal z »istruttore direttivo«.</p>

4	ISTRUTTORE amministrativo/contabile/tecnico	<p>»Istruttore amministrativo/contabile/tecnico« ipd. je uradnik, ki opravlja naloge na upravnem/administrativnem, ekonomsko/finančnem, načrtovalnem, tehnično-računovodskem področju in na področju zbiranja in obdelovanja podatkov (<i>istruttoria amministrativa</i> = dejavnost, ki jo opravlja urad v javni upravi in temelji na zbiranju dokumentacije in potrebnih informacij za odločanje o nekem vprašanju – ugotovitveni postopek). Pripada kategoriji C, kar pomeni, da so za opravljanje predvidenih nalog potrebna matura petletne srednje šole in specialistična znanja na posebej določenem področju. Prijava na natečaje za <i>istruttori amministrativi</i> C1 je mogoča po končani srednji šoli katere koli smeri, razen če v razpisu ni izrecno določeno, da se zahteva posebna matura (npr. za strokovne uradnike na računovodskem področju).</p>	svetovalec	<p>Delovna skupina je obravnavala možnost prevajanja termina »istruttore« s slovensko hierarhično zelo podobno, skoraj enakovredno varianto »svetovalec«; edini pomislek je, ali bodo ta nov termin sprejeli tudi lokalni prevajalci in prebivalci.</p> <p>Sicer je v starem sistemu ureditve javnih uslužbencev obstajal naziv »consigliere«, ki se je danes ohranil samo še pri državnih uslužbencev na ravni ministrstev, in ta poklicni profil je sovpadal z »istruttore direttivo«.</p>
---	--	---	-------------------	--

c. Določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine:

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja dne 9. oktobra 2019 ob 9.30.

d. RAZNO

///
